

Landskap: Skåne. Upptecknat av: Curt Wallin
Härad: Färentad Ingelestad Adress: Vallby, Hammenhöj.
Socken: Bourby. Berättat av: Antan Herstin Björklund.
Uppteckningsår: 1939. Född år 1873 i Bourby.

Blåkullakäringar - hur de upptäcktes. 1-2.
" - " " blivt det. 3-4.
" - " man skyddade sig mot dem. 5.
Pärldagen och häarna. 6-7.
En trollkvinna i Sandby. 8.
"Gnarran" i Hagestad. 9-10.
Trollskott. 11.
Trollkonst. 12-14.
En läkekunzig i Bourby. 15.

6018

ACC. N:R. _____

Landskap: _____ Upptecknat av: _____

Härad: _____ Adress: _____

Socken: _____ Berättat av: _____

Uppteckningsår: _____ Född år _____ i _____

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

/

Blåkulla - häringar — hur de upptäcktes.

Man sade, att om man ville se, när blåkulla-häringarna kommo, så skulle man, om det var klart solken på påskdagsmorgonen, draga upp en full spann vatten och ställa den så, att solen lyfte på vattenytan. Då kunde man få se deras bild i vattnet, när de foro förbi.

Teller om någon som ställets av en häst och färd på vitt bröst och på detta sätt gick i kyrkan påskdagens högmässa, kunde han få se, vilka som varit älsad. De sutto för hans syn att se, baklänges i kyrkan och voro

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. 6018

Landskap: Upptecknat av:

Härad: Adress:

Socken: Berättat av:

Uppteckningsår: Född år i

blodiga om munnen. Men det sådes, att de
kände det, att de voro uppteckade, och hotade
den, som så gjorde.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

2.

Skriv endast på denna sida!

6018

ACC. N:R. _____

Landskap: _____ Upptecknat av: _____

Härad: _____ Adress: _____

Socken: _____ Berättat av: _____

Uppteckningsår: _____ Född år _____ i _____

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

3.

Blåhullakärningar — hur de blevo det.

Man sade, att den, som ville ha försäkra
att med troldomen kosta både människor och
djur eller också skada dem, skulle för konfirma-
tionen resa i fastan till 9 kyrkor och bläsa
genom nyckelhålet på kyrkodoören för att blä-
sa den Helige Ande ur sig, som fått genom
dopet, inte vara "ja" till konfirmations-
löftena, och taga ut oblaten ur munnen
vid nattvardsgången och inte vraka på
vinet utan endast sätta läpparna till.

Sedan blev han eller hon mottagen på fes-
ten i Blåhulla och där invigd och lovad

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. **6018**

Landskap: Upptecknat av:

Härad: Adress:

Socken: Berättat av:

Uppteckningsår: Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

4.

att den björn han eller han i lifstiden be-
hövde. Det fanns också manfolk i Borlänge som
hade rykte om sig att kunna ridarna komma.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. 6018

Landskap: Upptecknat av:

Härad: Adress:

Socken: Berättat av:

Uppteckningsår: Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

5.

Blåhullakärningar — hur man skyddade sig mot dem.

Min mor sade, att man var ytterst rädd
för att elda påskdagsmorgonen förän långt
fram på morgonen, ^{för} att inte röken
från skorstenen stack blåhullakärnorna i
näran, så att de tillfogade dem, som eldade,
något ont.

ACC. N:R. 6018

Landskap: Upptecknat av:

Härad: Adress:

Socken: Berättat av:

Uppteckningsår: Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

6.

Påskdagen och häxorna.

Ingen fick elda i sinen påskdagsmorgon
förän långt efter soluppgången, för att häx-
orna inte skulle gå på någon förtret. Det trod-
des, att häxorna följde röken, där det eldades
först, och kommit ned genom skorstenen.

Det var för vanligt, att man i Bourton
på påskdagsmorgon gick ut och såg på skor-
stenarna i byn för att se, vem som eldade
först.

Alla kvinnor skulle absolut till kyrkan
påskdagen. De skulle visa, att de inte varit
i Blåkulla. Men det troddes, att även de,

Skriv endast på denna sida!

6018

ACC. N:R. _____

Landskap: _____ Upptecknat av: _____

Härad: _____ Adress: _____

Socken: _____ Berättat av: _____

Uppteckningsår: _____ Född år _____ i _____

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

7.

som varit där, komma till kyrkan för att
ge sig uten av att vara skyldiga. Men de
kommer att vitta baklänges i kyrkbänkar-
na.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N: 6018

Landskap: Upptecknat av:

Härad: Adress:

Socken: Berättat av:

Uppteckningsår: Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

8.

En trollkvinna i Sandby.

Det bodde en gumma som granne till min
morfars i Sandby by. Etna Anders Pers hette
hon. Hon påtogs hennes stanna hästarna för
Lasser Svensson på åkern med trolldom, så
att de inte kunde komma ur fläcken, ~~om~~
förän hon ville, om hon inte fick, det hon
begärde. Hon bodde på hans ägor.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. **6018**

Landskap: Upptecknat av:

Härad: Adress:

Socken: Berättat av:

Uppteckningsår: Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

9.

"Gnarran" i Hagestad.

I Hagestad (Löderups socken) bodde en gammal kvinna vid Erik Anders' mötta, som kallades "Gnarran." Hon troddes idka elakhet och trolldom. Hon brukade gå till Erik Anders' och ligga mjöl till jul. Om hon inte fick mjöl, kunde hon läsa så, att kvarnen stannade. Därför var man rädd för henne och gav henne, vad hon begärde.

"Gnarran" troddes också kunna förgöra djuren. När de trodde, att hon gjort det, gingo de till hennes hus och drog halmbsträn av bakskägget och rökade det iuka djuret med.

Skriv endast på denna sida!

6018

ACC. N:R.

Landskap: Upptecknat av:

Härad: Adress:

Socken: Berättat av:

Uppteckningsår: Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

10.

Man trodde också, att hon kunde frigöra
människor, så att de blevo fria. Och då
skulle man gå till hennes hus och dra balm-
strån av bakskägget. Men man måste mygga
sig dit och därifrån, så att hon inte såg det.
Sedan skulle man röka den fria med balm-
stråna antingen en torsdag för rökned-
gången eller en söndag för sammansing-
ningen till högmässan.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. 6018

Landskap: Upptecknat av:

Härad: Adress:

Socken: Berättat av:

Uppteckningsår: Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

11.

Trollskott.

Naglar och hår, som klippts av på en söndag,
lades tillsammans med dyvelsträck och vira-
des in i en kunda och lades där man trod-
de den person skulle gå, som man unnade
en sjukdom. Den förste, som kom, där kun-
dan låg, fick sjukdomen. Stånd träffade all-
så trollkunnans följder nägon annan, än man
ansett.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. **6018**

Landskap: Upptecknat av:
 Härad: Adress:
 Socken: Berättat av:
 Uppteckningsår: Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

12.

Trollkuntor.

Det var farligt att klippa hår eller naglar av sig på en söndag. De gamle sade: "Då tar trollkärningarna och drar håret och naglarna till sig och gör trollkuntor av dem."

Det troddes, att trollkärningarna, sedan de dragit till sig det avklippta håret och naglarna, läste över de gjorda trollkuntorna. Sedan läste de dem i någon port. Den förste, som kom genom porten, fick sedan den sjukdom, som de läst in i trollkuntan.

Om man misstänkte en kärning för att ha trollkuntor, skulle man kasta vatten

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. 6018

Landskap: Upptecknat av:

Härad: Adress:

Socken: Berättat av:

Uppteckningsår: Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

13.

eller satt efter henne. Det skulle hjälpa. Troll-
domen hävdas, så att hon inte förmådde
något med sina trollkuntor i den gälden.

Om en trollkärning kunde komma över
hår eller naglar från en död person, tog
hon också detta till trollkuntor. Därfor vak-
tade man i sjukhuset mycket noga över
den döde, läste över den och lade skål
hos den.

Det troddes, att trollkärningarnas makt
var så stor, att de inte behövde visa sig
och själv klippa naglar och hår. De hade
så stor kraft, att de kunde befri sig
sämst bort från den döde och likväl

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

6018

Landskap: Upptecknat av:

Härad: Adress:

Socken: Berättat av:

Uppteckningsår: Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

14.

dra' här och naglar till sig. Lite' varstans
i byarna funnas gummar, som utpekades
vara trollkärningar och ha förmåga att göra
trollkuntor och med dem frigöra männi-
sker och djur.

Skriv endast på denna sida!

Landskap: Upptecknat av:

Härad: Adress:

Socken: Berättat av:

Uppteckningsår: Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

15.

En läkekunnig i Borstby.

Här i "Borstby luvor" bodde en gammal gumma, som ansågs kunna bota sjukdom på både människor och djur. Hon hette Harna Pål Stelsson. Det skulle vara torsdags- och söndagsmorgnar en gång i nymåne och en gång i mellan och inte mindre än 3 gånger för varje sjukdom. Hon viskade fram någon besvärjelserform, och så fingo de omöjelse eller annan medicin. Särskilt verksamt var terpentinhjia, kamfer och dyvelsträck. Om det var särskilt svårt fall, så rökades den sjuke med krus.